

dığına karar verilmiştir. (Cilt : 16 - Sayfa 139 ve Cilt : 20 - Sayfa : 270 ve Cilt : 21 - Sayfa : 76 ve Cilt : 23 - Sayfa : 64, 130 : 148).

11 Ocak 1950

Ocak : Haziran 1949 aylarına ait Sayıştay raporuna dair

(Resmî Gazete ile ilâna : 2 . II . 1950 - Sayı : 7422)

No.
1685

Ocak : Haziran 1949 aylarına ait işlemler hakkında Sayıştayca hazırlanmış olan rapor üzerine Sayıştay Komisyonu tarafından yazılan aşağıdaki rapor tasvip edilmiştir: (Cilt : 21 - Sayfa : 29 ve Cilt : 23 - Sayfa : 167, 290).

23 Ocak 1950

Sayıştayın nütulâası

Sayıştay Komisyonu raporu

Ocak - Haziran 1949 aylarına ait olup Sayıştay Başkanlığının 7 Kasım 1949 tarihli ve 303592/2123 sayılı tezkeresi ile gönderilen Birinci ve ikinci 3 aylık rapor, Sayıştay Birinci Daire Başkanı Faik Eke'de hazır bulunduğu halde komisyonumuzca tetkik olundu:

Raporun fıkralarına karşılık olarak ittihaz kılınan kararlar hizasında gösterilmiştir.

Tarihi	Reddolanın evrakın		Muhtevası	Bölüm	Dairesi
	Sayısı	Cinsi			
4 . 6 . 1948	631	Verile emri	800.00	209/2	Adalet Bakanlığı

1. — Adalet Bakanlığı Saymanlık Müdürlüğüne düzenlenerek vizesi için Sayıştaya gönderilen yukarda tarih ve sayısı ile muhtevası yazılı verile emrinin incelenmesinde:

Kurtuluş Mahallesi Çemen sokak No. 14 de mukim İsparta eski Noter Muavini Kâzım Dereli'nin tanzim ettiği 1935 - 1947 yıllarına ait 13 yıllık ve 156 sayılı Adalet dergilerinin alfabe sırasıyla yapılmış olan fihrininin 500 lira muka-

1. — Bakanlıklar teşkilâtında yer almış bulunan Yayın müdürlükleri kadrolarında istihdam edilen memurların yayına taallük eden her türlü işleri ifa etmeleri vazifeleri icabından bulunduğu cihetle yapacakları bu işlerden dolayı kendilerine ayrıca ücret verilmesi mümkün olmayacağı hakkında Sayıştayca ittihaz olunan karar yerinde görülmüştür.

bilinde adı geçenden satın alındığı görülerek bu hususta dairesinden alınan malûmat üzerine yapılan inceleme sonucunda :

Gerçi dairesince bundan önce 1946 yılında çıkan Adalet dergileri için Kasım Özakdemir tarafından tanzim edilen fihristin telif addi mümkün olmamakla beraber şahsi mesai neticesinde vücudunda getirilen bir eser telâkkisiyle, belirli bir bedel mukabilinde satın alınması uygun görülerek buna ait verile emrinin genel kurulca 3 . IV . 1947 tarihinde vizesi cihetine gidilmiş olması bahis konusu hâdiseye emsal olarak gösterilmekte ise de Kasım Özakdemir'in Yayın Müdürlüğü memuru olmayıp Ankara Asliye Mahkemesi Başkâtibi olduğu ve sözü edilen eser, Bakanlıkça 1935 - 1947 yıllarında neşredilmiş olan dergilerin alfabe sırasıyla hazırlanmış bir fihristinden ibaret olup yayım işlerine taallük eden bu kabîl görevlerin Yayın dairesinin asli vazifeleri cümlesinden olması itibarıyla bu dairede istihdam edilen memurların ifasıyla mükellef oldukları vazifelerden sayılması tabii bir keyfiyet bulunduğu ve bu fihristi hazırlayan Kâzım Dereli'nin Yayın Dairesinde müstahdem olduğu anlaşıldığı cihetle bunun kanunun tahmil etmediği bir iş suretinde telâkkisi doğru bulunmamış ve mumaileyhin Yayın dairesinde memur olduğu açıklanmıyarak gerek komisyon kararında ve gerekse verile emriyle diğer merbutatında eski memuriyeti ile ev adresinin gösterilmiş olması da ayrıca dikkate şayan görülmüştür.

Mezkûr masrafa ait verile emrinin, yukarıda tebarüz ettirilen esbaba binaen kabul ve vizesi mümkün görülmediğinden reddine karar verilerek bu bapta düzenlenen takrir ekleriyle birlikte Adalet Bakanlığına sunulmuştur.

İşbu takrir üzerine Adalet Bakanlığından cevaben alınan tezkerede bâzı esbap serdiyle kanuna uygun görülen muamelelerin bir kere daha incelenmesi beyan edilmiş olmakla keyfiyet Sayıştay Genel Kurulunca görüşülerek sonuçta :

Ret takririnde tafsilâtı olarak belirtilmiş olduğu üzere Adalet dergilerinin bahis konusu alfabetik arama cetvelini tanzim eden Kâzım Dereli'nin; Bakanlık Yayın Müdürlüğü memurlarından olduğu anlaşılmış ve sözü edilen dergilerin fihrist tanzimi işinin bu müdürlük memurlarının vazifeleri cümlesinden olması derkâr olup bu itibarla kanunun tahmil etme-

diği munzam bir vazife mahiyetinde telâkkisine de imkân görülememiş olmakla beraber esasen bu dergilerden 1946 yılına kadar olan 1 - 125 sayılarına ait kısmının alfabetik tahlili arama cetveli daha önce Ankara Asliye Mahkemesi Başkâtibi Kasım Özakdemir tarafından hazırlanarak mumaileyhten 394 lira 50 kuruş mukabilinde satın alınmış bulunmasına ve bu kısmın Kâzım Dereli'nin hazırladığı cetvele dâhil bulunduğu da anlaşılmasına göre Kâzım Dereli'nin bu cetvelin ancak cüzi bir kısmının tanzimi ile iştigal ettiği tezahür etmekte olduğundan bir iş için mükerrer masraf ihtiyarı doğru olamayacağı gibi Adalet Bakanlığının sözü edilen tezkeresinde ileri sürülen sebep ve düşünceler de ret muamelesinin tadilini müstelzim bulunmadığı cihetle bu bapta verile emrinin kabul ve vizesine kanuni imkân görülememişinin cevaben adı geçen Bakanlığa bildirilmesine karar verildiğinden keyfiyet Adalet Bakanlığına arz olunmuştur.

Tarihi	Reddolunan evrakın Sayısı	Cinsi	Muhtevası	Bölümü	Dairesi
9.XII.1948	3716	Verile emri	6248.07	Muhtelif	Bayındırlık B.

2. — Bayındırlık Bakanlığı Saymanlık Müdürlüğüne düzenlenerek vizesi için gönderilen yukarıda tarih ve sayısı ile muhtevası yazılı verile emrinin incelenmesinde

1948 yılı telefon raporında Bayındırlık Bakanlığında bulunan 23772 ve 24804 numaralı telefonların mukâleme ücretlerinin bütçeden ödenmek istenildiği görülmüş olmakla bu hususta dairesinden alınan malûmat üzerine Sayıştay Birinci Dairesince incelenerek sonuçta:

Maliye Bakanlığı ve P. T. T. Genel Müdürlüğünün 1946 yılı bütçelerinin Büyük Millet Meclisi Bütçe Komisyonunda müzakeresi sırasında; bundan böyle bir kanun tedvin edilinceye kadar memurların ikametgâhlarına, bedeli bütçeden verilmek suretiyle telefon konulması ve masraflarının kabul edilmemesi kararlaştırılmış olduğundan bu karara rağmen bâzı dairelerce, memurun vazifesinin önemi, Bakanlık ve sair makamlarla her an temas ve muhavere bulunmaları zarureti gibi sebepler dermeyanı ile hususi ikametgâhlara konulmuş olan

2. — Evvelce verilen kararlarda dahi belirtildiği ve hile bedeli bütçeden verilmek üzere memurların hususi ikametgâhlarına telefon konulması doğru görülememiştir. Bilhassa Posta ve Telgraf Bütçesinin son yıllarda gelirinin gideline kifayet etmemesinden dolayı meccani telefon adedlerinin biraz daha tahdidi zaruri bulunduğu halde kanunen cevaz verilmeyen yerlere parası bütçeden verilmek suretiyle telefon konulması parasız telefonların genişletilmesi gibi bir maksat güdüldüğü anlaşılmalı ve bu itibarla yapılan masraf hiç de yerinde görülmemiştir.

telefonların tesis masraflarıyla mükâleme ücretlerinin reddine Birinci Dairece karar verilmiş ve bu kararlardan Genel Kurula intikal etmiş olanlar da tasvip edilmiş bulunmaktadır.

Ezcümle Bayındırlık Bakanlığı Demiryollar ve Limanlar İnşaat Dairesi Başkanı İkbâl Adil'in evine - 18 . VII . 1948 tarihinde konulmuş olduğu anlaşılan 24083 sayılı telefonun - Telefon İdaresine verilmek istenilen yıllık abone bedelinin kabulüne imkân görülemiyerek buna ait verile emri Birinci Dairemizin 11 . XII . 1948 tarih ve 2927 sayılı kararına müsteniden reddedilmiş bulunmaktadır.

Bahis konusu telefonlardan; 24804 sayılı olanının E. İ. E. İdaresi Genel Müdür vekili Muhiittin Kulin'in evine 23 . I . 1946 tarihinde naklen; 23772 sayılı olanının da Özel Kalem Müdürü Fazıl Sarımsakçioğlu'nun - evine 5 . III . 1948 tarihinde devren tesis edilmiş olduğu, Telefon İdaresinin bir sureti tahakkuk evrakı meyanında bulunan yazısı münderecatından anlaşılmış ve bu tarihlere nazaran mezkûr telefonlar, Bütçe Komisyonunun yukarıda zikredilen kararından sonra tesis edilmiş olduğundan bu karar muvacehesinde sözü edilen telefonların mükâleme ücretlerinin kabulüne imkân görülememiş olduğu gibi esasen Elektrik Etüd İdaresi hükmi şahsiyeti haiz müstakil bir teşekkül olup bu itibarla bu idareye ait vazifelerden dolayı tahakkuk edecek masrafların da kendi bütçelerinden tediyesi lâzımgelceğinden, Bakanlığın diğer telefon muhabere ücretlerini de ihtiva eyliyen mezkûr tahakkukun bu suretle ıslâhına talikan reddine karar verildiğinden keyfiyet bu hususta düzenlenen takrir ile Bayındırlık Bakanlığına bildirilmiş idi.

Bakanlığın cevabi yazısında; bâzı esbap serdiyle keyfiyetin bir kere de Sayıştay Genel Kurulunca müzakere edilmesi istenilmiş olmakla; bu bapta Sayıştay Genel Kurulunca yapılan görüşme sonucunda:

Ret takririne esas olan Birinci Daire kararında da belirtilmiş olduğu üzere Maliye Bakanlığıyla P. T. T. Genel Müdürlüğünün 1946 yılı bütçelerinin Bütçe Komisyonunca görüşülmesi sırasında, Devlet Bütçesinde mevcut telefon haberleşme ödeneklerinden bâzı memurların ikametgâhlarındaki telefonlar için yapılan harcamalar bahis konusu edilerek hususi ikametgâh-

lardaki telefonların tesbiti ile bundan böyle bu hususta bir kanun tedvin edilinceye kadar evlere telefon kurulmaması kararlaştırılmış bulunmasına göre bu karardan sonra esasen mevcut olsa dahi bir telefonun her hangi bir sebeple yeniden özel ikametgâha nakli ile masrafının bütçeden tesviyesi cihetine gidilmesi doğru görülememiş olmakla beraber esasen mümasili bir hâdise dolayısıyla keyfiyet Sayıştayın Ocak - Mart 1948 aylarına ait üç aylık raporiyle Büyük Millet Meclisine arzedilmiş ve bu bapta itihaz olunup 7107 ve 7117, sayılı Resmî Gazete ile neşredilen 1632 sayılı karar ile Sayıştayın ret muamelesi tasvip buyurulmuş ve 1949 Bütçesinin Bütçe Komisyonunda görüşülmesi sırasında kanuni mezuniyet olmadıkça hususi ikametgâhlarda müessese telefonlarının kaldırılması da tesbit kılınmış, bulunduğu cihetle Bayındırlık Bakanlığının sözü edilen tezkeresinde bu hususta ileri sürülen sebep ve düşüncelerin daire kararının tadilini müstelzim görülemediğinin cevaben adı geçen bakanlığa bildirilmesine oy birliği ile karar verildiğinden keyfiyet Bayındırlık Bakanlığına arzedilmiştir.

Reddolanun evrakın

Tarihi S.	Cinsi	Muhtevası	Bölümü	Dairesi
4 . II . 1948	1748	Verile emri	70.98	263 - 4 Millî S. B.

3. — Millî Savunma Bakanlığı Saymanlık Müdürlüğünce düzenlenerek vizesi için Sayıştaya gönderilen yukarda tarih ve sayısı ile muhtevası yazılı verile emrinin incelenmesinde:

Askerî fabrikalar Genel Müdürlüğünde 40 lira asli maaşla sivil hesap memuru olarak istihdam edilmekte olup hastalığı dolayısıyla verilmiş olan iki aylık hava değişimini geçirmek üzere İstanbul'a gidip gelmiş bulunan Behçet Aroy-mak'ın işbu seyahati için askerî memurlar misillü yol masrafı tahakkuk ettirildiği görüldüğünden bu hususta dairesinden alınan malûmat üzerine işin gereği Sayıştay Birinci Dairesince incelenerek sonuçta:

Ordu Bahriye ve Jandarmanın Zâbitan ve Memurini hakkındaki 912 sayılı Kanunun 4 neü maddesinde; bilûmum zâbitan ve memurin ve mensubini askeriyenin memleket dâhilindeki resmî müessesatı sıhhiyede meccanen tedavi edilecekleri zikrolunduktan sonra bunlardan tedavi

3. — 912 sayılı Kanunun 4 neü maddesi ile kastedilen memurin ve mensubini askeriyenin:

1455 sayılı Kanunun 2016 sayılı Kanunla muaddel birinci maddesinde sayılan kimseler olmak lâzımgelceği anlaşıldığından bunların dışında kalanların, 912 sayılı Kanunun sözü geçen 4 neü maddesi hükmünden faydalanmaları mümkün bulunmamıştır.

veya tebdilihava için ahar mahallere gönderileceklere harcırahlarının dahi verileceği gibi muhtacı muavenet oldukları barapor tasdik edilenlere emir erinin dahi verilebileceği yazılı bulunmuş olup işbu maddede, memurin ve mensubini askeriye tâbirine kimlerin dâhil bulunduğu hakkında sarîh bir kayıt ve işaret mevcut olmamakla beraber, 1455 sayılı Kanunun, 2016 sayılı Kanunun birinci maddesiyle değiştirilen ikinci maddesinde, askerî memurların askerî mühendisleri, askerî adli hâkimler, askerî fen memurları, hesap memurları, muamele memurları, rasat memurları, muallimler, haritacılar, imamlar, makinistler, sanatkârlar, muzıka muallimlerinden ibaret bulunduğu tasrih edilmiş ve mezkûr 1455 sayılı Kanunun II nei maddesinde de; askerî memurların üniformaları, maaşça muadilleri olan subayların üniformalarına müşabih olup sırma yıldızlarının beyaz olacağı da ayrıca zikredilmek suretiyle bunların uniformayı lâbis olacıkları hükmü vaz' edilmiş bulunmakta ve şu hale göre askerî memur denilince 1455 sayılı Kanunun ikinci maddesinde tadat ve II nei maddesinde tarif edilen sunufu askeriyeye mensup olanlar anlaşılmaktadır

Mumaileyhe dairesince her ne kadar hesap memuru unvanı verilmekte ise de; Meclisi Âli Bütçe Komisyonundan kadroya nazaran, üniforma giymiyen ve 4598 sayılı Kanuna tâbi bulunanan sivil memurlardan olduğu anlaşılan bu zatın 1455 sayılı Kanunun tarif ve tadat eylediği askerî memurlar meyanına ithali mümkün görülememiştir.

Bunun aksi düşünülerek ve bilhassa 912 sayılı Kanunun 4 ncü maddesindeki (Memurin) ibaresinden sonra gelen (Mensubin) tâbirini daha geniş mânada anlayıp bundan kuvvet alınarak Millî Savunma Bakanlığı teşkilâtında çalışan alelûmum memur ve müstahdeminin bu madde hükmünden faydalanabilecekleri kabul edilse bile, bakanlık bütçesinde, işbu kanun hükmüne göre yapılacak tedavi ve tebdilhava masraflarına karşılık açılmış olan (Tedavi giderleri) namı altında 279 sayılı bir bölüm mevcut olduğuna göre artık 4598 sayılı Kanun gereğince tedavi giderleri için ayrı bir tertip açılmasına ve buraya ödenek konulmasına mahal olmamak icabeylemekte, halbuki evvelki yıllar bütçeletrinde olduğu gibi Bakanlığın 1948 yılı Bütçesinin 280 nei bölümüne (4598 sayılı Kanun gereğince tedavi giderleri ve yollukları) adı altında ayrı bir tertip vaz' edilmiş bulunmakta olup bu tertibe

mevzu ödeneğin de, 912 sayılı Kanunun şümulü dışında kalan diğer memur ve müstahdeminin tedavi giderleri ve yolluklarına mahsus bulunduğu şüphe edilmemektedir.

Şu izahata nazaran; sözü edilen Bahçet Aroymak'ın 912 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinde zikredilen askerî memurlardan olmayıp 3656 ve dolayısıyla 4598 sayılı kanunlara tâbi bir memur olduğu neticesine varılmış ve 4598 sayılı Kanunun 9 ncü maddesine müsteniden hazırlanmış olan tedavi talimatnamesinde de, tebdilhava için ahar mahallere gönderilecek memurlara yolluk verileceğine dair bir hüküm mevcut bulunmamış olduğundan berayı tebdilhava İstanbul'a gidip gelmiş olan bu zata yolluk verilmesine kanuni imkân görülememiş olmakla işbu tahakkukun reddine karar verildiğinden keyfiyet bu bapta düzenlenen tahrir ile Millî Savunma Bakanlığına arz edilmiştir.

İşbu tahrir üzerine Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğünden alınan yazıda; Birinci Dairece evvelce Harita Genel Müdürlüğünde görevli sivil memurlar hakkında ittihaz olunan karar ile bu kere Askerî Fabrikalarda Sivil memur Bahçet Aroymak hakkında ittihaz olunan karar yekdiğerine uymamakta olduğundan bahsile keyfiyetin tavrîhi istenilmiş olduğundan bu hususta Sayıştay Genel Kurulunca yapılan görüşme sonucunda:

1. Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğünün tezkeresinde bahis konusu edilen 28 Mart 1945 tarih ve 2443 sayılı Birinci Daire kararının konusunu teşkil eden hâdisenin; Millî Savunma Bakanlığınca Harita Genel Müdürlüğüne yazılan 27 . X . 1944 tarihli bir emirle memuriyeti Kasım ayının sonuna kadar devam etmek üzere Harita İşleri için yardımcı olarak Hadımköyüne gönderilmesi ve avdetinde tanzim edeceği beyannameye tevfiikan yevmiyelerinin 1092 sayılı Kanun hükmü dairesinde tahakkuk ettirilmesi uygun görülen sivil ücretli memurlardan kartograf İskender Eldem'in vazifesinin 20 günden fazla devam etmesi hasebiyle kendisine verilecek ikamet yevmiyelerinin sureti tahakkuku hakkındaki muameleye taallük etmekte bulunduğu anlaşılmış ve bu kararda eldeki hâdiseyi ilgilendiren bir cihet görülememiştir.

2. Esas meseleye gelince: Büyük Millet Meclisi Bütçe Komisyonunca tasdikli Millî Savun-

ma Bakanlığına ait kadroya dâhil 40 lira maaşlı sivil memurlardan olduğu ve hastalığı dolayısıyla iki aylık hava değişimi için İstanbul'a gidip geldiği anlaşılan bahis konusu Behçet Aroymak'ın Birinci Daire kararında tafsilâth olarak belirtilmiş bulunduğu veçhile 1455 sayılı Kanunun tarif ettiği askerî memurlardan addine imkân görülemediği gibi kendisinin 912 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinde mevcut - mensubin - tâbirine dayanılarak bu madde hükmünden faydalanabileceği düşünülse bile adı geçen bakanlığın gerek 1948, gerek 1949 bütçelerinde 912 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi ve hava tebdili masrafları karşılığı olarak ayrı birer bölüm bulunmasına göre 4598 sayılı Kanun gereğince tedavi giderleri için bu bütçelere ayrıca birer tertip konulmasına mahal olmamak icap edip halbuki bu bütçelerde 4598 sayılı Kanun gereğince tedavi giderleri ve yollukları adıyla ayrı tertipler açılmış ve bu tertiplere konulan ödeneklerin ise bahsi geçen 912 sayılı Kanunun şümulü dışında kalan sivil memur ve müstahdemlerin tedavi ve yolluklarına ait olduğu da tabii bulunmuş olduğundan bu bakımdan kendisinin 912 sayılı Kanun hükmünden faydalanmasına da imkân görülmemiş ve 4598 sayılı Kanunun 9 ncü maddesine müsteniden hazırlanan tedavi talimatnamesinde hava tebdili için başka yerlere giden memurlara yolluk verileceği hakkında bir hüküm olmamasına göre adı geçene bu yüzden yolluk tahakkuk ettirilmesi de mümkün bulunmamıştır.

Binaenaleyh hakkında tthaz olunan ve mevzuata uygun bulunan karar dairesinde tatbik olunan ret muamelesinin tadilini müstelzim bir hal olmadığının ve ortada tavziha muhtaç bir keyfiyet de bulunmadığının cevaben Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne bildirilmesine karar verildiğinden keyfiyet Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Sayısı	Reddolunan Evrakın		
	Muhtevası	Bölümü	Dairesi
1898	15 880.56	118/4	Basın Yayın Gn. Müd.

4. — Başbakanlık Saymanlık Müdürlüğüne düzenlenip Sayıştaya gönderilen muhtevası ve

4. — Muvakkat memuriyetle yabancı memleketlere gönderileceklere esasen normalin üs-

sayısı yukarıda yazılı mahsup verile emrinin incelenmesinde :

Nevyork'ta kurulmakta olan Haberler Bürosunu tedvire memur edilen Ahmet Şükrü Esmer'in, Amerika'da bahşış olarak ödemiş bulunduğu 128.86 liranın da mumaileyh Ahmet Şükrü Esmer'in aldığı avanstan mahsup edilmek istenildiği görüldüğünden bu bapta dairesinden alınan malûmat üzerine işin gereği Sayıştay 4 ncü Dairesince incelenerek sonuçta .

Genel Kurulun 2 . XII . 1943 gün ve 1574 sayılı kararında da belirtildiği gibi, daimî veya muvakkat memuriyetle yabancı memleketlere gönderilecek memurlara, işin ve mahallin icaplarına göre 3441 sayılı Kanuna istinaden Bakanlar Kurulunca 2/9390 sayılı Kararnamede gösterilen miktarlarda gündelik verilmekte olup bu şekilde normalin üstünde gündelik verilmesi bu gibi memuriyetle gidenlerin yollarda veya gönderildikleri yerlerde buldukları müddet zarfında Millî şerefın muhafazası emrinde ihtiyar edecekleri masrafları karşılamak maksadına mâtufl bulunmaktadır.

Ahmet Şükrü Esmer'in de gönderildiği mahallin ehemmiyet ve icabına göre Bakanlar Kurulunca günde 75 lira gündelik verilmekte ve görevle bulunduğu mahalde âdet hükmünde olan bahşış vermek usulünün icabı olarak Kristmas ve Yılbaşı dolayısıyla ihtiyar ettiği hediye masraflarının kabulüne dair bir hüküm olmadığı gibi giderin mahsup edilmek istenildiği bölümün «R» cetvelindeki açıklamasında da bir sarahat olmadığından kabulü mümkün görülmiyen hediye bedellerinin tenzili için verile emrinin dairesine geri gönderilmesi uygun olacağına Birinci Başkanlığa arzına karar verilmiştir.

Bu hususta Sayıştay Genel Kurulunca yapılan görüşme sonucunda .

Muvakkat memuriyetlerle ecnebi memleketlere gönderilen memurlara işin ve mahallin icaplarına göre normalin fevkinde yevmiye verilmekte bulunmasına ve bunların oralarda bahşış veya hediye adıyla ihtiyar edecekleri masrafların kabulü için istinat olunacak bir hüküm de mevcut olmamasına göre Şükrü Esmer tarafından dağıtılan bahis konusu hediye bedelinin bütçeden tesviye ve mahsubuna imkân görülemediği hakkında 4 ncü Daire kararında ileri sürülen sebep ve düşünce uygun bulunmuş olmakla sözü edilen hediye bedelinin

tünde yevmiye verilmekte olmasına göre bu gibilere, bahşış ve saire namlarıyla ihtiyar edecekleri şahsi masraflarından dolayı Devlet Bütçesinden ayrıca tediyatta bulunulması mümkün olamayacağı hakkındaki Sayıştay noktai nazarı musip görülmüştür.

tahakkuktan tenzili için bu bapta mahsup verile emrinin dairesine iadesine karar verildiğinden gereğinin ona göre yapılmasına müsaade buyurulması Başbakanlığa arz olunmuştur.

Verile emri No.	Dairesi
5380 5386	Maliye Bakanlığı
5458 5470	
5471 5475	
5476 6490	
6491 5550	
5553 5558	
5562 5566	
5568 5571	
5575 5577	

5. — Hesap uzmanlarının yevmiyelerine ait olarak Maliye Bakanlığı Saymanlık Müdürlüğüne düzenlenip Sayıştaya gönderilen mahsup verile emirlerinin vizesinde tereddüt edildiği hakkında ikinci şubeden yazılan müzekkere üzerine Sayıştay 4 ncü Dairesince yapılan görüşme sonucunda :

4709 sayılı Kanunun 7 nci maddesi; hesap uzmanlarının mntaka merkezleri dışında vazife görmeleri halinde 999 sayılı Kanuna göre gündelik alacaklarını göstermekte ve bu suretle de hesap uzmanlarına ve muavinlerine birer mntaka merkezi ayrılacağı anlaşılmaktadır.

İstizah cevabı olarak gönderilen ve mntaka merkezlerini gösteren belgeye göre 115 uzman ve muavinin mntaka merkezlerinin Ankara, 11 adedinin mntaka merkezinin de İzmir olduğu anlaşılmıştır.

Belgeler üzerinde yapılan incelemeye göre mntaka merkezi İzmir olanların Ankara'da ve İstanbul'da, mntaka merkezleri Ankara olanların da İzmir ve İstanbul'da vazife gördükleri ve gündelik aldıkları görülmüş ve başdenetçiden alınan bilgiye göre bu halin senelerden beri devam edegeldiği öğrenilmiştir.

Hesap uzman ve muavinlerinin 4709 sayılı Kanuna göre vergi kanunlarının tatbiki işlerinde çalıştıkları ve bu suretle en fazla da İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük ve hareketli şehirlerde görevlendirildikleri ve senelerden beri devam edegelen tatbikata göre hangi yerlerde kaç uzman

5. — Mntaka merkezlerinin ihdası keyfiyeti Maliye Bakanlığının yetkisi dâhilinde bulunan hesap uzmanlarının, çalışmaları iltizam edilecek mahalle göre mntaka merkezlerinin önceden tesbit edilmesi ve bağlı buldukları mntaka merkezlerinin haricinde çalıştırılmamaları 4709 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ile istihdaf edilen maksada uygun düşeceğinden bunların istihdam tarzlarının tasarrufu temin edecek surette tesbiti muvafık olacağı hakkında Sayıştayca yapılan temenniye Komisyonumuzca da iştirak edilmiştir;

ve muavine vazife gördürülmesi gerektiğinin tesbit edilmesi mümkün bulunduğu ve kanunla mıntaka merkezi İzmir olanların İzmir'de Ankara ve mıntaka merkezi İstanbul olarak tâyin edileceklerin de İstanbul'da görevlendirilmeleri suretiyle çalıştırılmasını mâni bir hüküm bulunmadığı, gibi bilâkis 4709 sayılı Kanunun 6 ne maddesi hükmüne de uygun olacağından bu tarzı muamelenin mahza bu memurlara mıntaka merkezleri dışında çalıştırılmak suretiyle gündelik vermek gayesiyle tatbik edilmek istenildiği kanaati hâsıl olmuştur.

İstanbul'un bir mıntaka merkezi addi ile bu mıntakaya memur edileceklerine kanunun 7 ne maddesine istinaden gündelik verilmemesi ve senelerden beri devam edegeldiği anlaşılan bu hale nihayet verilmesi için mahsup verile emirlerinin dairesine geri gönderilmesi uygun olacağına Birinci Başkanlığa arzına karar verilmiştir.

Maliye Bakanlığının bu baptaki mütalâası alındıktan sonra Sayıştay Genel Kurulunca yapılan görüşme sonucunda; bahse konu olan Maliye hesap uzman ve muavinlerinin istihdamlarında takip olunan usulün; kanun hükümlerinin geniş ölçüde tatbikını ve bu suretle bütçeye masraf tahmilini intaç etmekte bulunması itibariyle doğru görülememiş olmakla beraber 4709 sayılı Kanunun neşri tarihinden beri tatbikatın bu suretle devam eylediği ve şimdiye kadar tahakkuk ettirilmiş bulunan yevmiyelerinin Sayıştayca kabul ve vize edilmiş bulunduğu anlaşılmasına ve kendilerine verilen görevleri ifa etmiş bulunmalarına göre tahakkuk eden gündeliklerinin kabulü muvafık görülmüş olmakla bu bapta mahsup verile emirlerinin vizesi lüzumunun ikinci şubeye tebliğine karar verildikten sonra sözü edilen hesap uzman ve muavinlerinin yıllardan beri devam edegelen tarzı istihdamlarının önüne geçilmesinin temini için Maliye Bakanlığına mı yazılması yoksa keyfiyetin Büyük Millet Meulisine mi arzı uygun olacağı meselesi üzerinde durularak bu bapta yapılan görüşme sonucunda; konu hakkındaki düşüncesinin bildirilmesine dair Maliye Bakanlığına yazılan tezkere de tafsilâth olarak belirtilmiş olduğu üzere 4709 sayılı Kanunun 7 ne maddesi hükmüne tevfikan bunlar için ihtiyaca göre mıntaka merkezleri ihdası ve bunların tesbit edilecek mıntaka merkezlerinde çalıştırılması mümkün bulunduğu ve bu

tarzı muamelenin sözü geçen kanunun 6 ncı maddesi hükmüne de uygun düşeceği gibi yıllardan beri devam edegelen, istihdam tarzlarına bu suretle yeni bi şekil verilmesi tasarrufu temin bakımından da temenniye şayan bulunduğu cihetle cereyanı halden bahsile keyfiyetin 3 aylık raporlarla Büyük Millet Meclisine arzına karar verilmiştir.

6. — Ekonomi Bakanlığı müfettişlerinin Aralık 1948 ve Ocak 1949 ayları yevmiyelerini muhtevi olup Ekonomi Bakanlığı Saymanlık Müdürlüğünden Sayıştaya gönderilen verile emirlerinin vizesinde tereddüt edildiği hakkında 2 ncı şubeden yazılan müzekkere ile vâkı işara cevaben Ekonomi Bakanlığında alınan tezkere üzerine Sayıştay Genel Kurulunca yapılan görüşme sonucunda; bu hususta Ekonomi ve Ticaret Bakanlığına yazılan tezkerede :

Bakanlıkları Ekonomi müfettişlerinin Aralık 1948 ayı istihkaklarına ait verile emirlerinin tetkiki münasebetiyle yapılan istizaha cevaben Saymanlık Müdürlüğünce Teftiş Kurulu Başkanlığından alınıp gönderilen 10 . II . 1949 tarih ve 2/115 sayılı yazıya ekli listede, Bakanlıkları teftiş kadrosunu teşkil eden 12 müfettişin İstanbul ve İzmir olmak üzere iki bölge merkezine taksim olundukları gösterilmiş olup Ankara'da icabı halinde bir bölge merkezi ihdası ve ihtiyaç nispetinde müfettiş tefrik olunarak Yüce Bakanlıklarının murakabesine tâbi müessese ve teşekküllerden bu mntaka merkezi sahası dâhilinde bulunanların icabeden tetkik, tahkik ve teftiş işlerinin bu müfettişler tarafından icrası mümkün olduğu halde böyle bir merkez ihdası cihetine gidilmiyerek İstanbul ve İzmir Bölgelerine bağlanmış olan müfettişlerin birçoğunun devamlı surette Ankara'da istihdam olundukları ve bunlara mntaka merkezleri haricinde çalıştırılmalarından dolayı ikamet yevmiyesi verilegelediği anlaşılmakta ve bu uğurda ihtiyar olunan masraflar bir hayli yekûn tutmaktadır.

Yukarda arzedildiği üzere Bakanlıklarınca şayet Ankara'da müfettiş istihdamına lüzum ve ihtiyaç görülüyorsa; İstanbul ve İzmir'de olduğu gibi Ankara'da da bir mntaka merkezi ihdas olunarak yevmiye verilmeden müfettiş çalıştırılması mümkün bulunmakta ve bu suretle hareket olunmıyarak diğer mntakalara bağlı

6. — Vaziyetleri hesap uzmanları mahiyetinde olmak itibariyle Ekonomi Bakanlığı müfettişlerinin mntaka merkezlerinin de yukarıki fıkrada izah olunan vaziyete göre tesbiti muvafık bulunmuştur.

Binaenaleyh gerek uzmanları ve gerek müfettişlerin çalışmakta oldukları yer haricinde bir mntaka merkezi tâyin edilmiş olması, kendilerine yevmiye verilebilmesini temine mâtuf bir tedbir olarak ele alındığı muhtelif vesilelerle yapılan tetkikattan anlaşılmakta olduğundan muhtelif bakanlıklarca yıllardan beri yapılagelmekte olan bu tatbikatın devamı kendilerine yevmiye verilmesini âmir olan kanunun maksat ve ruhuna aykırı bulunduğu cihetle caiz görülemiyen bu şeklin önlenmesi için uzman ve müfettişlerin mntaka merkezlerinin buldukları ve çalıştıkları yerler olarak tesbit edilmesi lâzımgeleceğinin bakanlıklara bir defa daha hatırlatılması ve şayet bunlara yevmiye verilmesinde katî bir zaruret mevcut bulunduğu takdirde tazminat ve sair namlar altında yevmiye verilmesi maksadiyle Hükümetçe yeni bir tesis vücuda getirilmesi devam eden ihtilâflı muamelelerin önlenmesi için lüzumlu görülmektedir.

müfettişlerin uzun müddet merkezde çalıştırılmaları kendilerine 999 numaralı Kanun gereğince yevmiye verilmesine mâtuf olduğu kanaatini tevlit etmekte olması dolayısıyla doğru görülmemiş ve bu yüzden bu bapta verilen emirlerinin kabul ve vizesinde tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

Yüce Bakanlıkları müfettişliklerinden bir kısmının mıntaka merkezinin Ankara olarak tesbiti ve merkezde çalıştırılmaları suretiyle ihtiyar olunacak tarzi muamele tasarrufu da temin edeceği cihetle temenniye şayan bulunmuştur denilmekte olup Ekonmî Bakanlığının cevabi tezkeresinde verilen izahata nazaran bahis konusu müfettişlerin mıntaka merkezlerinin idari zaruretler ve iş icapları göz önünde tutulmak suretiyle tâyin ve tesbit edildiği ve işin zuhur ettiği mahalle göre bölge merkezlerinin değiştirilmesi cihetine gidildiği anlaşılmasına ve bu zaruretlerin takdir ve tâyini keyfiyetinin Bakanlığa ait hususlardan bulunması hasebiyle tatbikata bu suretle devam edilmiş ve şimdiye kadar tahakkuk ettirilmiş bulunan yevmiyelerinin de Sayıştayca kabul ve vize edilmiş bulunmasına ve kendilerine verilen görevleri ifa etmiş olmalarına göre tahakkuk ettirilen gündeliklerinin kabulü muvafık görülmüş olmakla bu bapta mahsup verile emirlerinin vizesi lüzumunun İkinci Şubeye tebliğine ve ancak; bu konu münasebetiyle adı geçen Bakanlığa yazılan tezkerede tafsilâtı olarak belirtilmiş olduğu üzere bu müfettişlerden bir kısmının mıntaka merkezinin Ankara olarak tesbiti mümkün ve bu suretle ihtiyar olunacak tarzi muamele tasarrufu temin bakımından temenniye şayan bulunmuş olmakla cereyanı halden bahsile keyfiyetin 3 aylık raporlarla Büyük Millet Meclisine arzına karar verilmiştir.

7. — Yol yapımına esas teşkil edecek olan lâboratuvar mevzuu üzerinde staj yapmak üzere, 4489 sayılı Kanuna göre Bayındırlık Bakanlığınca Amerika'ya gönderilecek Mühendis Adnan Çavlı ve Fazlı Amal'ın yol masrafı ile öğrenci aylıkları arasındaki farka ve Amerika'da meslekî incelemelerde bulunacaklarından dolayı ayrıca verilmek istenilen yol masrafı ve yevmiyelerine ait 4 adet avans senedinin vizesinde hâsıl olan tereddüt üzerine keyfiyet Bayındırlık Ba-

7. — Yabancı memleketlere gönderilecek memurlar hakkındaki 4489 sayılı Kanununun 4 neü maddesi ile (ilgili hizmetlerde en az iki yıl başarı ile çalışmış olanlardan) tarzında vaz'edilmiş olan hükümle, bağlı buldukları Bakanlık teşkilâtı içinde meslekleri ile ilgili görevlerde en az iki yıl başarı ile çalışmış olan memurların kastedilmiş olduğu hakkındaki Sayıştay noktai nazarı kanun vâzının maksadına uygun görülmüştür.

kanlığı Zat İşleri Müdürü Abdullah Parla'nın huzuriyle Genel kurulun 4 . IV . 1949 tarihindeki toplantısında görüşülerek sonuçta ;

Yabancı memleketlere gönderilecek memurlar hakkındaki 4489 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin B. fıkrasında (meslekine ait tahsilini bitirmiş ve ilgili hizmetlerde enaz iki yıl başarı ile çalışmış olanlardan bilgi, görgü ve ihtisaslarını artırmak üzere yabancı memleketlere yollanmaları ilgili vekilliklerce uygun görülecekleri) denilmekte olup meselenin halledilebilmesi evvel-emirde bu fıkradaki (ilgili hizmet) tâbirinin, ne şekilde imal ve tatbik edilmesi lâzım geleceğinin tesbitine mütevakkıf bulunmakla bu cihet üzerinde durularak yapılan görüşmeler sonunda, 4489 sayılı Kanun tasarısı münasebetiyle teşkil olunan muhtelit encümence tanzim kılman mazbatada sözü edilen kanunun 1 nci maddesine bu fıkranın eklenmesi hakkında verilen izahatta

(B. fıkrası hükmünden istifade edecek memurlarda da tahsil ve hizmet bakımlarından muayyen zaruri ve asgari şartlar aranması lüzumlu görülmüş ve buna göre maddeye gereken kayıtlar eklenmiştir) denilmekte bulunmuş olup bu izahata nazaran kanun vâzının bilgi, görgü ve ihtisaslarını artırmak üzere yabancı memleketlere yollanacak memurlar için bütçeden masraf ve fedakârlık ihtiyar olunabilmesinin, bunların bağlı buldukları Bakanlık teşkilâtı içinde meslekleri ile ilgili görevlerde enaz 2 yıl başarı ile çalışmalarıyla mümkün kılmak gayesini istihdaf ettiği anlaşılmakta olduğundan sözü edilen B. fıkrasındaki ilgili hizmet tâbirinin ancak bu suretle imal ve tatbiki mümkün görülmüş ve işbu kanun hükmü memurlar hakkında cari olup halbuki Zat İşleri Müdüründen alınan izahata nazaran bahis konusu iki mühendisten Adnan Çavlı'nın 5 . V . 1948, Fazıl Amal'ın 1 . X . 1948 tarihinde Bakanlığa intisap etmiş ve halen memur namzedi olarak çalıştırılmakta bulunmuş ve ehliyetlerinin de henüz tasdik edilmemiş olduğu anlaşıldığından her iki bakımdan bunların bu kanun gereğince staj için eenebi memleketlere gönderilmelerinin doğru görülemediği cihetle bu bapta 4 aded avans senedinin dairesine iadesine karar verildiğinden keyfiyet o suretle Bayındırlık Bakanlığına bildirilmiştir.

Tarihi	Reddolanun evrakını		Muhtevası	Bölümü	Dairesi
	Sayısı	Cinsi			
15.4.1949	461	Verile emri	237.32	313	P. T. T. Genel Md.

8. — Genel Müdürlük Hesap İşleri Müdürlüğünce düzenlenerek vizesi için Sayıştaya gönderilen yukarıda tarih ve sayısı ile muhtevası yazılı verile emrinin incelenmesinde :

Genel Müdürlük merkezindeki P. T. T. kursu öğretmenliklerine tâyin olunan Fen Dairesi Şeflerinden Hakkı Yener ile Ankara Posta Merkezi Şeflerinden Şinasi Bermek'e Mart - 1949 ayı ücretleri olarak yüzer lira verilmek istenildiği görülerek bu hususta dairesinden alınan malûmat üzerine işin gereği Sayıştay 2 nci Dairesince incelenerek sonuçta :

3888 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinde, memurlardan öğretmenliğe tâyin edilecekler ancak meslekî vazifelerine uygun ve bir nevi ders muallimliği verilebileceği gösterilmiş olup müzakereci öğretmenliklere tâyin olunan adı geçenlerin müstakil ders okutmadıklarına, ancak öğretmenler tarafından verilen günlük dersleri sabah ve akşam münavebe ile müzakere etmekte olduklarına göre müzakereci öğretmenlik kadrosıyla ihdas olunan bu vazifenin, sözü geçen kanunun 3 ncü maddesinde, memurların tâyin olunabileceği öğretmenlik vazifeleri için, tadat olunan şartlara uygun bulunmamasına binaen kabul ve vizesine imkân görülemiyen mezkûr tahakkuka ait verile emrinin, reddine karar verildiğinden bu hususta düzenlenen taktir ekleriyle birlikte P. T. T. İşletme Genel Müdürlüğüne sunulmuştur.

Genel Müdürlüğün cevabi yazısında bâzı esbap serdiyle durumun genel kurulca tetkik edilmesi istenilmiş olduğundan gereği genel kurulun 26 . V . 1949 tarihindeki toplantısında görüşülerek sonuçta :

1. P. T. T. İşletme Genel Müdürlüğünün sözü edilen tezkeresinde bahsi geçen 4609 sayılı Kanun; 3656 sayılı Kanunun 18 nci maddesinin tadili hakkında olup bu kanunun birinci maddesinde mevcut olduğu bildirilen kaydın; esasen 3656 sayılı Kanunun 18 nci maddesinde de aynen mevcut bulunduğu cihetle bu kaydın 3888 sayılı Kanundan sonra kabul edilmiş bir hüküm mahiyetinde telâkkisi vârit olamayacağı gibi 4609 sayılı Kanunun sözü geçen birinci

8. — P. T. T. Bütçesinin geçici hizmetliler ücreti tertibinden «Öğretmen» unvanı ile alınan kadrolara fiilen dersi okutacak öğretmenlerin tâyini muktazi olup «Müzakereci» veya «Müzakereci öğretmen» adı ile memur tâyini ve ücret itası ve esasen öğretmen olarak alınan bir kadroya müzakereci sıfatıyla bir tâyin yapmak ve verilen kadroları istenildiği şekilde tatbik etmek ve bu kadrolardan her hangi bir suretle faydalanmak gibi bir his telkin etmek bakımından caiz görülememiştir.

maddesinin son fıkrasında 3888 sayılı Kanun hükmünün mahfuziyeti ayrıca belirtilmiş bulunmasına göre ret muamelesine esas olan daire kararında bu bakımdan ileri sürülen sebepler yerinde bulunmuştur.

2. Bütçenin geçici hizmetliler ücreti tertibinden Bakanlar Kurulundan istihşal edilip verile emrine bağlı vesaik arasında bulunan P. T. T. kursunun Mart - Aralık 1949 aylarına ait tasdikli kadrosunda 1 müdür, 14 öğretmen, 1 başhademe ve 4 hademe gösterilmekte ve bu arada müzakereci veya müzakereci öğretmen diye bir kayıt ve işarete rastlanamamış olmasına ve bahis konusu edilen iki zatın ders öğretmenliği ile değil müzakereciliğiyle iştigal etmek üzere tâyin kılınmış oldukları anlaşılmasına ve müzakerecilik ise öğretmenlik demek olamayacağına binaen bu nam ile istihdamları da doğru görülememiştir.

Binaenaleyh ret muamelesinin tadilini müstelzim bir hal bulunmadığının cevaben adı geçen Genel Müdürlüğe bildirilmesine ve bu haptaki tahakkuk evrakının dairesine iadesine karar verildiğinden keyfiyet o suretle P. T. T. İşletme Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Tarihi	Reddolanan evrakın			Bölümü	Dairesi
	Sayısı	Cinsi	Muhtevası		
17.I.1949	4887	Mahsup verile emri	306,50	265	M. S. B.

9. — Millî Savunma Bakanlığı Saymanlık Müdürlüğünce düzenlenerek vizesi için gönderilen yukarıda tarih ve sayısı ile muhtevası yazılı mahsup verile emrinin incelenmesinde:

Moskova Deniz Ateşesinin, mazkûr mahalde bulunan diğer devlet elçi ve ateşelerinin verdikleri akşam yemeği kokteyli ve briç partilerine iştirak etmek üzere ihtiyar ettiği otomobil masraflarının 265 neî yabancı memleketler yoluğu bölümünde mahsup edilmek istenildiği görülerek sebep ve müstenidatı hakkında dairesinden alınan malûmat üzerine işin gereği Sayıştay 4 neü Dairesince incelenerek sonuçta

Nakil vasıtaları hakkındaki 3827 sayılı Kanunun ikinci maddesine göre bu kanuna bağlı 1 sayılı cetvelde, ateşelere otomobil tahsis olunacağı hakkında bir hüküm mevcut olmadığı ve Devletçe ateşelere otomobil tahsis edilmesi ayrıca bir kanunla da kabul edilmediği gibi sü-

9. — Sürekli görevle yabancı memleketlerde bulunan memurların aylıkları esasen 4 - 7 misil üzerinden tediye edilmekte olmasına göre bunların hususi mahiyetteki ziyaretleri veya vukubulacak davete icabetleri münasebetiyle ihtiyar eyledikleri otomobil masraflarının ayrıca bütçeden tediyesi caiz olmayacağı hakkında Sayıştayca ittihaz olunan karar tasvip edilmiştir.

rekli görevle yabancı memleketlerde bulunan memurların aylıklarına dair olan 4991 sayılı Kanunla atışelere buldukları yabancı memleketlerde gördükleri Devlet hizmetinin gerektireceği zaruri masraflarını karşılamalarını teminen memleket içinde verilen maaş tutarlarının 4 - 7 misli üzerinden maaş ödenmekte olup bu kabil otomobil masraflarının Devlet Bütçesinden ödeneceği hakkında 265 nevi bölümünü bütçeye bağlı «R» cetvelinde açıklama olmadığı ve diğer mevzuatta bu hususta bir hüküm de bulunmadığı cihetle bahse konu mahsup verile emrinin, vizesine imkân görülemediğinden reddine karar verilmiş olmakla bu hususta düzenlenen taktır ekleriyle birlikte Millî Savunma Bakanlığına sunulmuştur.

Bakanlığın cevabi yazısında; bâzı esbap serdiyle mevzuubahis red kararının kaldırılması istenilmiş olduğundan gereği Genel Kurulun 30 . V . 1949 tarihindeki toplantısında görüşülerek sonuçta :

Sürekli görevle yabancı memleketlerde bulunan memurların aylıkları hakkındaki 4991 sayılı Kanunla memleket dışında vazife gören muhtelif bakanlık ve genel müdürlükler memurlarının en mühim vazifelerinden biri devleti buldukları memleketlerde temsil etmek olduğundan onlara orada bu sıfat ve mahiyetleriyle uygun bir yaşama seviyesi temin etmek maksadıyla, yabancı memleketlerde buldukları müddetçe, temsil sıfatları ve Devlet hizmetlerinin gerektireceği zaruri masraflar göz önüne alınarak, memleket içinde ödenen aylık tutarlarının gerekli nispetlerde artırılması cihetine gidildiği ve memleket içindeki aylık tutarlarının icabına göre 4 - 7 misil üzerinden kendilerine maaş verilmekte bulunduğu ve bunların oralarda her hangi suretle ihtiyar edecekleri oto masraflarının Devlet Bütçesinden ödenmesi lüzumuna dair mevzuatımızda bir hükme raslanmadığı ve Millî Savunma Bakanlığının sözü edilen tezkeresinde bu konuda serdedilen sebep ve düşüncede red muamelesi esas olan 4 ncü Daire kararının tadilini müstelzim bulunmadığı cihetle Moskova Deniz Ataşemiz tarafından ihtiyar edilen bahis konusu oto masraflarını muhtevi mahsup verile emrinin kabul ve vizesine imkân görülemediğine karar verilmiş olmakla keyfiyet o suretle Millî Savunma Bakanlığında bildirilmiştir.

Tarihi	Reddolanan evrakın		Muhtevası	Bölümü	Dairesi
	Sayısı	Cinsi			
6 . 4 . 1949	1010	Verile emri	1150.00	32/6	Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Zi- raat Fakültesi.
20 . 4 . 1949	1217	»	90.00		
28 . 4 . 1949	1238	»	2200.00		

10. — Ankara Üniversitesi Saymanlık Müdürlüğünce düzenlenerek vizesi için Sayıştaya gönderilen yukarda tarih ve sayıları ile muhteviyatı yazılı verile emirlerinin incelenmesinde:

Ziraat Fakültesince modern mefruşat mağazasından satın alınan 1 yazıhane, 3 maruken koltuk ve 4 aded sandalye ile Celâl Gündoğdu Müessesesinden alınan 1 aded hesap makinesinin bedelleri ile Temizış Daktilo Tamir atelyesine tamir ettirilen bir aded yazı makinesinin tamir ücretinin 16/7 döşeme; demirbaş ve tesisler bölümünden ödenmesi lâzımgelirken 32/6 nci «Fakültele-
rin araştırma ve inceleme ve öğretimi ilgilendirilen gereçleriyle öğrenci yollukları ve her çeşit giderleri» bölümünden tediye edilmek istenildiği görülerek sebep ve müstenidatı hakkında da-
iresinden alınan malûmat üzerine işin gereği Sayıştay 4 nü Dairesince incelenerek sonuçta:

Bahse konu giderin ödenmek istenildiği 32/6 nü bölümün (R) cetvelindeki açıklanmasından (Enstitü ve lâboratuvarların fennî alât, levazım ve işletmeleri genel giderleri...) denilmekte olup bu bölümün, unvanına ve (R) cetvelindeki açıklamaya göre fakültelerin ilmî araştırma ve incelemeleri için alınması gerekli gereçlerin bedelinin ödenmesine mahsus olduğu ve yazıhane, koltuk, sandalye ve hesap makinesi gibi demirbaş ve döşeme mahiyetinde olan eşyalarla bu gibi eşyaların tamir bedellerinin her fakültenindöşeme ve demirbaş ihtiyacını karşılamak üzere bütçeye konulmuş olan 16/7 nci demirbaş ve döşeme bölümünden ödenmesi gerekli bulunduğu cihetle haliyle kabul ve vizesine imkân görülemiyen mezkûr verile emirlerinin, üzerindeki bölümlerin bu suretle düzeltilmesine tâlikan, reddine karar verildiğinden bu hususta düzenlenen taksir ekle-riyle birlikte Ankara Üniversitesi Rektörlüğüne sunulmuştu. İşbu taksir üzerine Ankara Üniversitesi Rektörlüğünden alınan tezkere ile bu tezke-reye ekli Ziraat Fakültesi Dekanlığının yazısında bâzı esbap serdiyle mezkûr giderlere ait verile emirlerinin vizesi istenilmiş olduğundan Genel

10. — Ziraat Fakültesince mubayaa edilen yazıhane, koltuk ve sandalyenin, ilmî araştırma ve incelemeler için alınması gerekli gereçlerden addi mümkün olmayıp döşeme ve demirbaştan madut bulunmaları itibariyle mubayaa ve tamir bedellerinin de, bütçenin döşeme ve demirbaş tertibine mevzu ödenekten mahsubu lâzımgelceği hakkında Sayıştayca yapılan muamele yerinde görülmüştür.

Kurulun 30 . V . 1949 tarihindeki toplantısında görüşülerek sonuçta :

Ziraat Fakültesi Dekanlığının sözü edilen yazısında bu hususta serdedilen sebep ve düşünceler ret muamelesine esas olan 4 neü Daire kararının tâdilini müstelzim bulunmadığı gibi Ziraat Fakültesince satın alınan bahis konusu yazıhane, koltuk, sandalye, hesap makinesi bedelle riyle daktilo makinesinin tamir masrafının; sözü edilen eşyanın nevi ve mahiyetleri itibariyle döşeme ve demirbaştan mâdüt bulunmaları hasebiyle ret takririnde belirtildiği üzere Bütçenin 16/7 döşeme, demirbaş ve tesisler tertibinden tesviye ve mahsubu lâzımgüleceği ve bunların Fakültelerin ilmi araştırma ve incelemeleri için alınması gerekli gereçlerden addine de imkân görülemediği cihetle bu bapta verile emrinin gösterilen bölüm ve maddenin ona göre tashihi için dairesine iadesine karar verildiğinden keyfiyet o suretle Ankara Üniversitesi Rektörlüğüne bildirilmiştir.

Reddolunan Evrakın				Bölümü	Dairesi
Tarihi	Sayısı	Cinsi	Muhtevası		
3.1.1949	6463	Mahsup verile emri	999.57	478	Maliye Bakanlığı

11. — Maliye Bakanlığı Saymanlık Müdürlüğüne düzenlenerek vizesi için Sayıştaya gönderilen yukarıda tarih ve sayısı ile muhtevası yazılı mahsup verile emrinin incelenmesinde :

Maliye okulunun ihtiyacı için mubayaa edilen eşya meyanında odacı ve hamal gibi müstahdemnin durumunda bulunmayan 150 lira aylıklı hastabakıcıya ceman 94,86 lira bedelle mantoluk kumaş, iskarpin, çorap ve eşarp alındığı ve 65 lira da dikiş ücreti ödendiği görülerek sebep ve müstenidatı hakkında dairesinden alınan malûmat üzerine,

İşin gereği Sayıştay Birinci Dairesince incelenerek sonuçta : Müstahdemine giyim eşyası verilmesi kanuni bir hüküm ve mezuniyete müstenit olmamakla beraber gerek bütçelere vaz' edilen ödeneklerin taallûk eyledikleri tertiplere ait formüllerde izahat ve cevaz bulunması ve gerekse mahiyetleri itibariyle gördükleri işlerin, şahsi elbise ve ayakkabılarının yıpranma ve eskimesini mucip olması ve bu meyanda harici kıyafetlerinin düzen ve yeknasaklığının sağlan-

11. — Odacı, hamal, şoför, ve benzeri durumdaki müstahdemine giyim eşyası verilmesinde istinat edilen teamülün tevsii ile bu durumdaki hizmetlilerin dışında kalanlara giyim eşyası verilmesi kanuni mezuniyet istihsaline mütevakıf bulunmuştur. Bu itibarla Maliye Okulunun 150 lira ücretli hastabakıcıya alınan giyim eşyası gideri muvafık görülmemiştir.

ması dolayısıyla bütün dairelerce, odacı hamal ve emsali hizmetlilere elbise, ayakkabı ve palto gibi giyim eşyası verilegemekte ve şu suretle bu iş bir teamül halini almış bulunmaktadır.

Ancak; alehltlak hizmetli unvaniyle anılanların hangilerinin giyim eşyasından faydalanıp hangilerinin faydalanamayacakları hakkında elde bir kıstas bulunmamakla beraber şimdiye kadar cereyan eden malûmat ve tatbikata nazaran hemen bütün dairelerce bu eşyanın, odacı hamal ve benzeri durumdaki az aylıklı müteferrik hizmetlilere tahsis ve munhasır kılınmakta olduğu anlaşıldığından bu teamülün, bu kabîl hizmetlilerin dışında kalan diğer hizmetlilere de teşmîli, binnetice memurlara varıncaya kadar giyim eşyası verilmesi gibi bir durum yaratacağından doğru görülememiş ve nitekim bâzı dairelerce zaman zaman bu teamülün genişletilmesi ve aylık ücretleriyle gördükleri işin mahiyeti gibi giyim eşyası verilmesini icabettirecek bir durumun mevcut olup olmadığı nazara alınmadan diğer bir kısım hizmetlilerine de bu eşyanın verilmek istenilmesi üzerine bunların bedelleri Birinci Dairece ve Genel Kurulca ittihaz olunan mütaaddit kararlara istinaden reddedilmiş ve son defa, Jandarma Genel Komutanlığınca jandarma birliklerinde çalıştırılan tüfenkçi, demirci, mücellit, mürettip, terzi ve elektrikçi gibi sivil sanatkârlarla ressam ve aşçı gibi diğer hizmetlilere verilmek istenilen giyim eşyası bedeli yine Birinci Dairece kabul edilmiyerek bu bapta ittihaz olunan 19 . I . 1949 tarihli ve 2949 sayılı karara müsteniden bu eşyaya ait sarf evrakı dairesine iade edilmiş bulunmaktadır.

Hastabakıcıların herkesçe malûm olan görevlerinin ifası sırasında zatî elbiselerinin yıpranması mevzu bahis olmayacağı gibi Nümune hastanesinden alınan malûmata nazaran mezkûr hastanenin gördükleri iş Maliye Okulunun hastabakıcısından daha çok ve çeşitli olmak lâzım gelen hastabakıcılarına bile yalnız beyaz gömlek verilmekte olduğu anlaşıldığından sözü edilen hastabakıcı için de ancak vazife ifa eylediği esnada giymek üzere beyaz bir gömlek verilmesi vârit olabilirse de baş örtüsüne varıncaya kadar Devlet tarafından verilmesi doğru görülememektedir.

Bu itibarla kabul ve vizesine imkân görülen bahse konu masrafı da ihtiva eylediği

anlaşılan mezkûr verile emrinin reddine karar verildiğinden bu hususta düzenlenen tahrir ekleriyle birlikte Maliye Bakanlığına sunulmuştur.

Bakanlığın cevabi yazısında; bâzı esbap serdiyle işin tekrar tetkik edilmesi istenilmiş olduğundan Genel Kurulun 6 . VI . 1949 tarihindeki toplantısında görüşülerek sonuçta; bütçenin (Giyecekler) tertibine mevzu ödeneklere ve teamüle müsteniden; dairelerce odacı, hamal, şoför gibi müstahdemlere, dış elbise, palto, ayakkabı, kasket ve bâzı müesseselere işçi ve ustalara gömlek, tulum yaptırılmakta veya mubayaa edilmekte bulunmuş ise de bu teamülün D. cetveline dâhil bütün hizmetlilere teşmili suretiyle tevsian tatbiki doğru görülememiş ve odacı, hamal, şoför gibi hizmetliler haricinde kalanlara dış elbise yaptırılabilmesi ancak kamuni mezuniyet istihsaline mütevakıf bulunmuş olduğundan bahis konusu Maliye Okulu hastahakıcaı için eşarbına varıncaya kadar satın alındığı anlaşılan dış elbise masraflarının ret muamelesine esas olan 1 nci Daire kararında belirtilen sebeplere binaen kabulüne imkân görülemediğinin ve Maliye Bakanlığının sözü edilen tezkeresinde bu hususta dermeyan olunan sebep ve düşünceler ret muamelesinin tadilini müstelzim bulunmadığına karar verilmiş olduğundan keyfiyet cevaben adı geçen Bakanlığa bildirilmiştir.

12. — Nevyork'ta kurulması kararlaştırılan Haberler Bürosunun tesis ve geçici olarak tedviri işleri ile uğraşmak üzere adı geçen yere gönderilmiş olan Nezihî Manyas'a 31 . VIII 1949 tarihine kadar verilecek gündelik hakkında Sayıştay İkinci Şubesinden verilen müzekkere üzerine Genel Kurulda yapılan görüşme sonucunda :

Bu müzekkerede bahis konusu edilen ve Nevyork'ta kurulmakta olan Haberler Bürosunun tesis ve tedviri işlerinde çalışmak üzere Nevyork'a gönderilmiş bulunan İngilizce mütercimi Nezihî Manyas'ın durumu; evvelce Genel Kurulun 17 . III . 1949 tarihli toplantısında görüşülerek neticede; esas itibariyle geçici görevle bir tarafa gönderileceklerin muayyen kadro ile yapılması gereken işlerde çalıştırılmamaları lâzımgelmekte ise de Başbakanlıktan alınan 2 . III . 1949 tarih ve 920 sayılı tezkerede; adı geçen bu suretle istihdamının zaru-

12. — Geçici görevle bir tarafa gönderileceklerin muayyen kadro ile yapılması gereken işlerde çalıştırılmamaları lâzımgelinceğinden bu hususta Sayıştayca serdolunan mütalâa Komisyonumuzca da muvafık görülmüştür.

rete müstenit bulunduğu ve sözü geçen Haberler Bürosunun devamlı bir kadroya bağlanmasına tevessül edilerek bu maksatla Büyük Millet Meclisine bir kanun tasarısı sunulmuş olduğu, kanunun kabulünü mütaakıp durumunun kanuna uygun bir şekilde ıslah edileceği bildirilmesi ve kendisine hizmet ifa ettirilmek suretiyle muamelenin bir emrivaki halini almış bulunması dolayısıyla adı geçen namına tahakkuk ettirilen yevmiyelerin kabulünün zaruri bulunduğu ve ancak bu muamele Genel Kurulca zayıf bir ekseriyetle kabul edilmiş bulunduğundan bu duruma nihayet verilmek üzere kanun tasarısının biran evvel çıkarılması için icabeden teşebbüse girişilmesi hususunun Başbakanlığa yazılması kararlaştırılmış ve keyfiyetin 4 . IV . 1949 tarih ve 295349/1119 sayılı yazıyla Başbakanlığa bildirilmiş olduğu ve ahiren Başbakanlıktan alınan 23 Mayıs 1949 tarih ve 47 - 286/6 - 1927 sayılı yazıya ilişik olarak gönderilen 10 . V . 1949 tarih ve 3/9232 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla; adı geçene 1 . III . 1949 tarihinden 30 . VIII. 1949 tarihine kadar 2/9390 sayılı kararname mucibince yevmiye verilmesinin kabul edilmiş bulunduğu anlaşılmış ise de; Büyük Millet Meclisine sunulmuş olan Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü Teşkilâtı hakkındaki Kanun tasarısı, 24 . V . 1949 tarihinde 5392 sayı ile kanun halini iktisap etmiş ve bu kanunla Türk haberler büroları ve basın ataşelikleri için kadrolar kabul edilmiş ve bu kanunun 12 nci maddesinde (Lüzum görülen yabancı memleketlerde haberler bürosu ve basın ataşelikleri Bakanlar Kurulu kararıyla kurulur ve kaldırılır) ve 14 ncü maddesinde de (Genel müdür, dairelerin belirli hizmetlerini aktsatmadan aylıklı ve ücretli kadroları ihtiyaca göre teskilâta dağıtır) denilmek suretiyle yeni hükümler konulmuş ve 32 nci maddesinde ise (Bu kanunun 30 Haziran 1949 tarihinde yürürlüğe gireceği) gösterilmekte bulunmuş olup bu hükümler muvacehesinde, adı geçen Nev-york'taki geçici görevinin nihayet sözü geçen kanunun meriyet tarihi olan 30 Haziran 1949 tarihine kadar devam etmesi ve o tarihte kesin olarak ya merkezde veyahut Nev-york Haberler Bürosunda bir vazifeye tâyini muktazi ve şu hale göre 1 Temmuz 1949 tarihinden itibaren

kendisine artık geçici görev dolayısıyla yevmiye tahakkuk ettirilmesi bahis konusu olamayacağı tabii bulunduğu cihetle ilerde bir gûna ihtilâf ve tereddüde mahal kalmamak üzere ve durumuna ona göre veçhe verilmesini temin için keyfiyetin evvelki işaretimize zeylen Başbakanlığa arzına karar verildiğinden keyfiyet o suretle Başbakanlığa arzedilmiştir.

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi lisans, öğretim ve imtihan yönetmeliğinin geçici beşinci maddesi hakkında

(Resmî Gazete ile ilân : 31 . I . 1950 - Sayı : 7420)

No.
1686

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi lisans, öğretim ve imtihan yönetmeliğinin geçici beşinci maddesi hükmününün 1947 - 1948 yılı öğrencilerinden sınıfta kalmış olanlara da tatbiki lâzım geleceğine dair Dilekçe Komisyonunca verilmiş olan karar uygun görülerek bunun 1951 ders yılı sonuna kadar tatbik edilmesine ve 1950 Şubat ayında da imtihanlara girme hakkının tanınmasına karar verilmiştir. (Cilt : 23 - Sayfa : 208, 272, 314).

25 Ocak 1950

Piyade Yarbay Avni Kurtkaya'nın emeklilik işlemi hakkında

(Resmî Gazete ile ilân : 10 . II . 1950 - Sayı : 7429)

No.
1687

Müsait sicilli olduğu halde mevzuata aykırı olarak yapılan emekli muamelesinin iptalini istiyen emekli Piyade Yarbay Avni Kurtkaya hakkında Adalet Komisyonu tarafından düzenlenen aşağıdaki rapor Kamutayın 6 . II . 1950 tarihli Birleşiminde kabul edilmiştir. (Cilt : 17 - Sayfa : 4, 37, 77, 84, 106 ve Cilt : 24 - Sayfa : 49, 107: 121)

6 Şubat 1950